MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

cesnet

VŠB TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA

NESPOQ

Kybernetická bezpečnost sítí v postkvantové éře

Projekt výzvy MVČR Impakt VJ01010008

Etapa 5:Návrh bezpečnostní koncepce systému, upřesnění požadavků případů užití ve spolupráci s NÚKIB

NÚKIB

BEZPEČNOSTNÍ KONCEPCE SYSTÉMU

Popis etapy

- Číslo: 1.5
- Doba trvání: 07 – 12/2021
- Řešitelé: VUT v Brně + CESNET
- Popis: Návrh bezpečnostní koncepce systému, upřesnění požadavků případů užití ve spolupráci s NÚKIB

BEZPEČNOSTNÍ KONCEPCE SYSTÉMU

BLOKOVÉ SCHÉMA ŠIFRÁTORŮ ODOLNÝCH VŮČI KVANTOVÝM ÚTOKŮM

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY

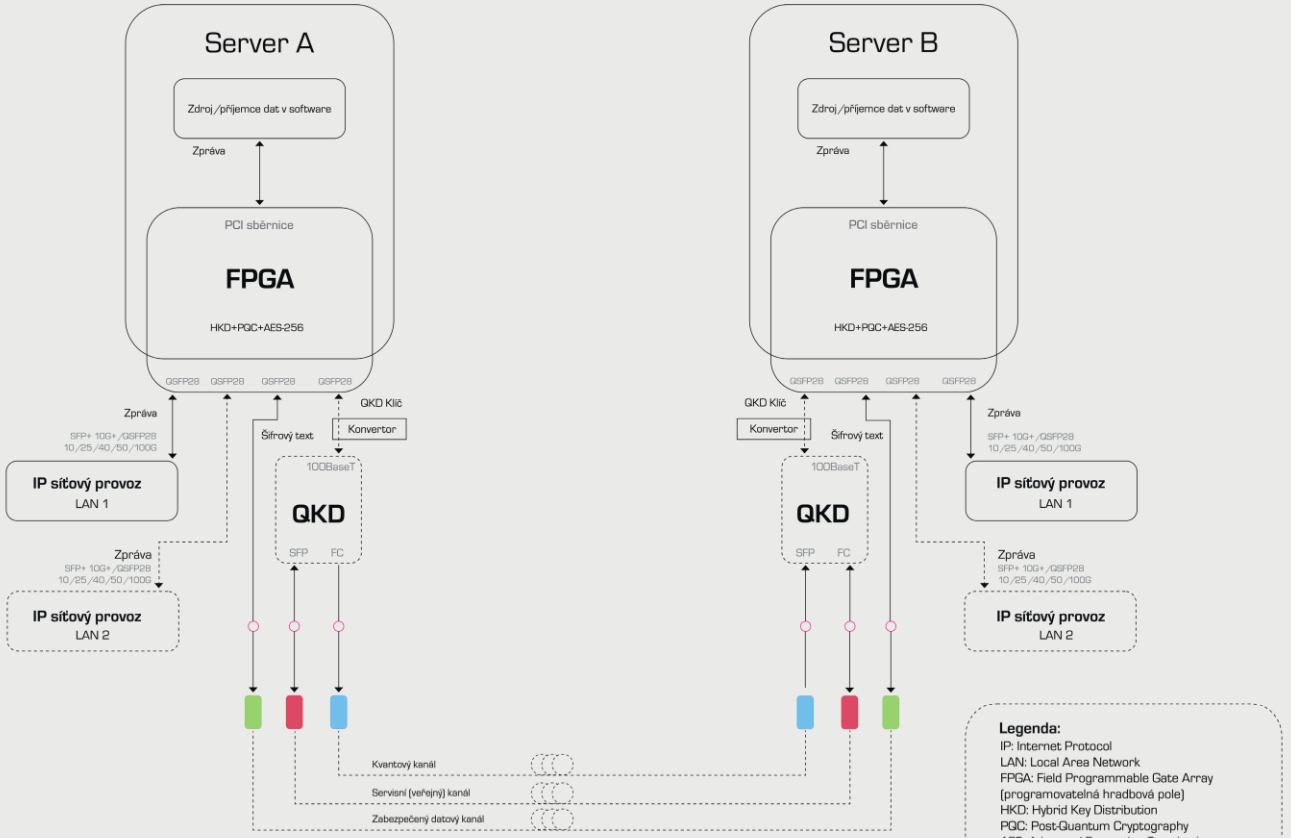

Legenda:
IP: Internet Protocol
LAN: Local Area Network
FPGA: Field Programmable Gate Array (programovatelná hradbová pole)
HKD: Hybrid Key Distribution
PQC: Post-Quantum Cryptography
AES: Advanced Encryption Standard
QKD: Quantum Key Distribution
FC: Fixed Connection
SFP: Small Form-Factor Pluggable
QSFP: Quad Small Form Factor Pluggable

Tento projekt „Kybernetická bezpečnost sítí v postkvantové éře" č. VJ01010008 byl podpořen Ministerstvem vnitra ČR z Programu Impakt 1.

BEZPEČNOSTNÍ KONCEPCE SYSTÉMU

POŽADAVKY NA SYSTÉM A JEJICH ŘEŠENÍ

ID	Název požadavku	Popis požadavku	Vliv na bezpečnost
N01	Šifrování ze zdroje aplikace/síť	Zdrojem zprávy pro šifrování může být jak aplikace v OS serveru, tak síťové rozhraní šifrátoru.	Definuje zdroje otevřené zprávy.
N02	Autonomní FPGA	Soustředit co nejvíce funkcí do FPGA, v ideálním případě zajistit samostatnou funkčnost bez serveru.	Snižuje riziko útoků využívající zranitelnosti na OS serveru.
N03	1 optická linka pro QKD/PQC/Data	Pokud to bude realizovatelné za přiměřeného úsilí, vyzkoušet možnost použití 1 optické linky pro potřeby ustanovení klíče (QKD i PQC) i pro datový přenos.	Zvyšuje efektivitu a snižuje počet vláken, které jsou útočníkovi k dispozici, ale také negativně ovlivní bezpečnost - zavedení jednoho bodu chyby, vyšší riziko narušení.
N04	Optimalizace na rychlost	Optimalizace pro výkon a rychlost, nikoliv velikost a zdroje čipu.	Důraz na rychlost se může negativně projevit ve zvýšené složitosti aplikace ochran před PK.
N05	PQC algoritmy dle NIST	Preference algoritmů standardizovaných v rámci NIST (AES, NISTIR 8309).	Volba standardních schémat pozitivně ovlivní budoucí kompatibilitu a měla by mí pozitivní vliv na bezpečnost z důvodu použití známých a ověřených algortitmů.
N06	Návrh pro páteřní spoje	Předpoklad dvoubodového spoje v rámci několika kilometrů, případné testování v KII.	Jednoduší topologie, menší riziko útoků z různých stran.
N07	Ochrana před postranními kanály	Kde to bude možné, volit prvky odolné vůči analýze postranními kanály.	Mitigace útoků PK zvýší celkovou bezpečnost.
N08	Důraz na autentičnost stran	Ustanovení klíče musí být autentizované, nutnost použití PQC podpisů či schémat pro ustanovení klíče zajišťující autentičnost stran.	Jedná se o zásadní požadavek na bezpečnost.
N09	Minimální délka optického spoje: 40 km	Délka je dána dynamickým rozsahem systému, který by měl být min 12 dB.	Požadavek má jen částečný vliv na bezpečnost, hrozí ale vyšší chybovost QKD. Nutné brát v potaz bezpečnost COW na větší vzdálenosti.
N10	Centrální vlnová délka kvantového kanálu: C pásmo, DWDM kanál	Standardní telekomunikační optické vlákno vykazuje nejmenší měrný útlum v C pásmu, proto je pro přenos kvantového kanálu nejvhodnější. Podmínkou rovněž byla centrální vlnová délka v DWDM gridu z důvodu možnosti následné multiplexace kanálů.	Požadavek nemá přímý vliv na bezpečnost.
N11	Servisní kanály s flexibilní vlnovou délkou	Vlnové délky servisních kanálů by mělo být možné snadno měnit, ideálně pomocí SFP modulů.	Požadavek nemá přímý vliv na bezpečnost.

Bezpečnostní koncepce systému

Hlavní prvky bezpečnostní koncepce:

Modularita:

- Systém je složen z více prvků, které jsou vyměnitelné.
- QKD – ID Quantique Clavis 3,
  - aktuálně jediný dostupný systém na trhu plnící bezpečnostní a funkční požadavky.
- PQC – CRYSTALS-Kyber, možná aktualizace po etapě 10
  - finalista Round 3 NIST PQC Competition (další: NTRU, SABER, McEliece).
- Symetrická kryptografie – AES256 GCM na FPGA.
- UI minimální, Linux OS.

Moderní kryptografie:

- Použití standardizovaných algoritmů, pokud je to možné,
- Reflektování doporučení NÚKIB, NIST, ENISA, E-CRYPT, BSI, ANSSI.
- CRYSTALS-Kyber, AES256 GCM, OTP/SHA3 pro kombinaci klíče?

Bezpečnostní koncepce systému

Hlavní prvky bezpečnostní koncepce:

Redundance:

- Kombinace PQC a QKD, hybridní ustanovení klíče.
- Možnost náhrady algoritmů PQC, zařízení QKD i mechanismu vzniku hybridního klíče.
- Paralelní využití 2 odlišných mechanismů založených na velmi odlišných principech.

Hardwarová implementace:

- Implementace na FPGA nejen z důvodu zrychlení, ale také bezpečnosti.
- V dalších fázích zohlednění rizik útoků postranními kanály.
- Snaha o nezávislý PCI šifrátor (?další výzkum?).
- Snazší případná certifikace vyloučením OS.

Bezpečnostní koncepce systému

Další prvky bezpečnostní koncepce:

Bezpečná implementace:

- Bezpečné generování náhodných čísel na platformě FPGA (výzkum vhodných postupů).
- Minimalizace použití knihoven třetích stran (případně jejich ověření).

Klíčový management a autentizace:

- Bezpečný klíčový management - přenos, exspirace a účel klíčů.
- Silná autentizace uživatelů a stran při dohodě klíče.
- Minimalizace uchovávání klíčů v paměti a v OS serveru, přímý transfer klíče z QKD do FPGA.
- Využití čipové karty pro bezpečné uchování klíče a pro certifikáty?

Testování a kompatibilita:

- Prověření funkčnosti a bezpečnosti dílčích bloků.
- Testování celkového řešení (funkčnost, stabilita, odolnost proti chybám, bezpečnost).
- Ověření kompatibility s jinými zařízeními QKD?

Požadavky na případy užití

Laboratorní nasazení

- Cílem je ověřit základní funkčnost systému.
- Laboratoř FEKT VUT v Brně
- Vzdálenosti 10km, 25km, 50 km.
- Právě probíhá.

Experimentální nasazení

- Cílem je ověřit parametry QKD systému na větší vzdálenosti, v reálné síti.
- Nasazení mezi budovami, institucemi v rámci Brna

Pilotní nasazení

- Cílem je ověřit funkčnost systému v reálném prostředí, s plnou funkcionalitou (šifrování, sloučení vláken, plná rychlost, atp.)
- Vytvoření mobilního testbedu
- Nasazení u partnerských institucí (NUKIB)
- Využití infrastruktury CESNET.

POŽADAVKY NA PŘÍPADY UŽITÍ

LABORATORNÍ NASAZENÍ

- 9/2021 FEKT VUT V BRNĚ

Požadavky na případy užití

Požadavky:

- Infrastructure2Infrastructure (dvoubodové spoje spojující větší sítě)
- Vzdálené lokality, až několik desítek km
- Rychlost 10 – 100Gbps
- Využití minima vláken
- Integrace s IPv4 prostředím
- Snadnost konfigurace, používání
- Stále pilotní nasazení, nikoliv ostrý provoz
- Možnost měření a testování (bezpečnostní, zátěžové, atp.)

Požadavky na případy užití

Vychází ze skutečného požadavku na případ užití

Požadavky:

- Datacenter2Datacenter (dva nezávislí poskytovatelé služeb)
  - Zabezpečení ověřování generovaných veličin mezi body a - b
- Metropolitní vzdálenosti, do 30 km
  - 27.7 km odhad délky optické trasy
- Rychlost do 10Gbps
- Využití minima vláken
  - Dostupnost dalších prochází ověřením
- Stále pilotní nasazení, nikoliv ostrý provoz
- Možnost měření a testování (bezpečnostní, zátěžové, atp.)
  - Poskytování součinnosti, sdílení výsledků

Požadavky na případy užití

Otevřené pro vstupy od AG během workshopu

Omezující požadavky:

- Lokality vzdálené (fyzický průběh) do 50 km
- Kvantový a klasický (datový) kanál v samostatných vláknech
- Další vstupy z dotazníku, link níže

https://forms.gle/aRS97szi7Xxzjn7x7

DĚKUJI ZA POZORNOST

CESNET, z. s. p. o.

Ing. Josef Vojtěch, Ph.D.

Zikova 4

160 00 Praha 6

+420 234 680 377

VUT v Brně

doc. Ing. Jan Hajný, Ph.D.

Technická 12

616 00 Brno

+420 608 823 522

VŠB TUO

prof. Ing. Miroslav Vozňák, Ph.D.

17. listopadu 2172/15,

Ostrava-Poruba 708 00

+420 603 565 965